

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 70. Pax Badena inter Principem Abbatem San Gallensem & Helvetios

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](#)

autem, si hi Doctores rursus nova con-Sæc. XVIII.
dituri statuta eorum confirmationem A.C. 1718.
peterent, eam eis denegaret, ac præ-
cipue ejusmodi novitates imposterum
introduci haud pateretur: His iussis mo-
rem gerens Præses, cunctos Professo-
res eo adegit, ut Regiæ legi, qua die
septima Octobris silentium cunctis im-
ponebatur, se inviolata fide adhæsuros
pollicerentur, hancque eorum declara-
tionem Facultatis Theologicæ tabulis
inseri peterent.

§. LXX.

Pax Badena inter Principem Abba- tem San - Gallensem & Hel- vetios.

Mortuo Leodegario San-Gallensi Prin-Kettel.
cipe & Abbatे Monachi Raven-Dec. VI.
spergæ in Monasterio Mereravienſi pro pag. 866.
futura novi Abbatis electione die deci-Hist. cont.
ma octava Decembris convenerunt, pa-Chron. l. 16.
pag. 88.
Etumque iniere, vi cuius imposterum
eligendi Abbates, se sine Capituli con-
fensu nec bellum nec pacem, nec aliam
maximi momenti cauſsam acturos pol-
licerentur: His ita conventis in Abba-
tem unanimi suffragio elegerunt Jose-
phum de Rudolphis Laybaci in Ca-
rinthia natum hujus Abbatiae subprio-
rem, Virum oppido prudentem, pa-
B b b 5 cisque

Sæc. XVIII. cisque studiosum: Hic tot calamitates
A. C. 1718. suo Monasterio, Ecclesiæ ac subditis a
tanto tempore injustissime illatas per-
tæsus, primas eo intendit curas, ut di-
turnam controversiam cum Tigurinis
& Bernatibus Calvinistis tandem com-
poneret: Præfigitur publico decretu
huic negotiationi dies quinta Januarii,
conveniunt tam Abbatiae & Catholico-
rum Cantorum quam Bernatum & Ti-
gurinorum Deputati, utrinque crebre
consultationes, Badenæ seu Thermis
Helveticis in Ergovia habentur, in qui-
bus Abbas per suos Deputatos, quorum
unus erat nonagenarius, ore & calamo
prositebatur, se Rosbacensi paci ne-
quaquam assensurum, sed omnino,
ut nova iniretur, postulare: Catholici
etiam Cantones Badenam & Zurzum
Urbes reddi petebant. Diu multum
que circa hoc ceteraque controver-
sia capita utrinque disceptatum, tandem
vero præcipue Cæsaris hortatu in
Principem Abbatem, Catholicos Ca-
tones, & Tigurinos ac Bernates Zwin-
lianos pax inita, illiusque conditione
die decima quinta Junii subscripte
confirmatæ sunt. Hujus autem pa-
leges erant sequentes.

I. Abbas in suas Provincias ethi-
Toggenburgicas restituatur, eique l-
minium in eas & territorialis super-

ritas asserta maneat, eidemque Tog. Sæc. XVIII.
genburgenses homagium salvis eorum A. C. 1718.
privilegiis præsent.

II. Toggenburgicus Senatus constet
triginta Catholicis, totidemque Zwing-
lianis, quos patria Toggios communi-
tates eligant.

III. Gubernatorem quemcunque pla-
cuerit constituere, sit penes solum Ab-
batem, inferiores autem Ministri æ-
quali numero ex Catholicis & Zwing-
lianis constituerentur.

IV. Provincialis Senatus suæ com-
munitatis caussas judicet, nequaquam
vero in Abbatis jura involet, sed Prin-
cipis & patriæ bonum, totis viribus
procuraturum se, ac in rebus Princi-
pem concernentibus Provinciali Præ-
fecto insinuaturum jurato spondeat, om-
nesque incolæ post decimum quartum
ætatis annum fidei juramentum ei ex-
solvant.

V. Judicium Provinciale a Principe
selectis duodecim Catholicis, & toti-
dem Zwinglianis constet, in crima-
libus jus aggratiandi & judicii potestas
sit penes Principem, cuius etiam sint
multæ pecuniariæ, confiscationes bo-
norum, jus venandi, piscandi, bona
in territorio emendi, quin tamen ea
bona ad manus mortuas devolvat, vel
nova telonia erigat.

VI.

Sæc. XVIII. VI. Sola Religio Catholica & Zwing.
A. C. 1718. liana tolerentur, earumque liberum
exercitium fit permisum.

VII. Principi Abbatii & Monasterio
omnia ablata restituantur.

VIII. Jus confirmandi Prædicantes
sit penes Abbatem, hi tamen a Catho-
licorum visitatione, & obedientiæ ju-
ramento Principi præstando exempti
sint; multa alia constituebantur circa
scholas, divisionem fructuum, circa
Templa construenda, Synodum, Præ-
dicantes in una ex quatuor Urbibus
Zwinglianis, Tiguri, Bernæ, Basileæ,
aut Scaphusii examinandos, & circa
electiones Communitatum, collationes
Principis &c. Denique conclusum,
quod si imposterum controversia inter
utramque partem oriretur, ea com
sex Cantonibus, quorum tres Prin-
ceps, tres vero Toggenburgenses no-
minabunt, vel amica compositione, vel
juris ordine, non vero via facti deci-
dantur, atque in Turgovia & Rhenan-
valle Pax Aravienis observetur, sitque
plena amnestia, nec ulli parti expre-
farum in nupero bello factarum solum
imponatur.

Hæc ita fuere utrinque ratihabita
nec tamen propterea cessarunt gravi-
mina & querelæ ab utraque parte pro-
positæ, ob diversam pacis interpre-
tionem.

tionem, Constantiensis etiam Episcopus Sæc. XVIII.
ob suam jurisdictionem sibi a Tigurinis A. C. 1718.
ademptam vehementer querebatur a-
pud Cæfarem, qui etiam acerbas ad-
modum literas desuper ad eos dedit.

§. LXXI.

Hæc Pax a summo Pontifice tanquam irrita declarata.

Quoniam vero hæc pacta non modo *Merc. Hist.*
temporum calamitate, pejorum *Jul. 33.*
metu, ac necessitate fuere extorta, sed
in iis etiam pax Araviensis stabilita,
hinc Zwingiani hujus pacis executio-
nem in Turgovia & valle Rhenana ad-
versus Catholicos pro arbitrio suo ur-
gebant. Nulla amplius pacta, nec pri-
vata nec publica, quantumvis antiqua
& roborata, nullæ consuetudines &
vetusti usus valebant. Divisa Ecclesia-
rum bona cum Acatholicis, Senatores
novi ex Zwingianis constituti, in an-
gustias conjecti Catholici, Badenæ &
alibi nova fana erecta, Catholicis sub
Zwingianorum dominatu nec gemere,
nec hiscere ausis. Intercesserant qui-
dem Cantones Catholicæ, exponentes,
nunquam suæ mentis fuisse, ut authen-
tica pacta ususque per nuperam trans-
actionem convellerentur, neque ut Epi-
scopo Constantensi tanquam tertio,
jura